

Advies

Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan

Kennismarkt OCW – 10 maart 2015

Sessie Governance van nieuwe netwerken: jeugdzorg & onderwijs

Regina Stoutjesdijk

Context: Beleid passend onderwijs en jeugdhulpverlening stelt hoge eisen aan samenwerking

- 280.000 jongeren (11 %) 4 – 18 jaar onderwijsondersteuning
- 350.000 jongeren (10 %) 0 – 17 jaar jeugdhulpverlening (opgroei- en opvoedproblemen)
- Combinatie van domeinen: 20 % jongeren met een hulpverleningsvraag

Sinds jaren '70: meer samenhang nodig in beleid en aanpak van problematiek die inzet van onderwijs én jeugdhulp vereist

Context: Beleid passend onderwijs en jeugdhulpverlening stelt hoge eisen aan samenwerking

Maar: samenwerking laat nog steeds te wensen over

- Onderwijs en jeugdhulp vaak beperkt op de hoogte van wederzijdse vormen van ondersteuning en begeleiding rondom zelfde jongere
- Jongeren nog te weinig meest passende aanbod zo dichtbij mogelijk
- School meer een vindplaats en geen werkplaats: buiten de school wordt hulpverlening opgestart

Context: Beleid passend onderwijs en jeugdhulpverlening stelt hoge eisen aan samenwerking

- Passend onderwijs: 1 augustus 2014
  - Schoolbesturen zorgplicht
  - Inrichting regionale samenwerkingsverbanden (swv)

- Nieuwe Jeugdwet: 1 januari 2015
  - Gemeenten verantwoordelijk voor uitvoering Wet op de jeugdzorg i.p.v. provincies
  - Gemeenten jeugdhulpplicht

Afstemming swv en gemeenten wettelijk geregeld: OOGO's over onderwijsondersteuningsplan en jeugdhulpplan

Aanleiding advies: complex speelveld bemoeilijkt verbinding onderwijs – jeugdhulp

Ongunstige omstandigheden:

- Ingewikkelde overlegstructuur
- Uiteenlopende implementatiefases
- Gescheiden systemen
- Blik naar binnen gericht door startfase

Gevolg: te veel aandacht voor *proces* (organisatie), te weinig aandacht voor *inhoud* (concrete invulling samenwerking) → lichte samenwerking

Tijd nodig, maar is niet genoeg. Daarom: hoe is **inhoudelijke** samenwerking te bevorderen?

Knelpunten voor inhoudelijke samenwerking én de schoolloopbaan van kwetsbare jongeren (een selectie):

1. Structuur OOGO te vrijblijvend om tot inhoudelijke afstemming te komen
(o.a. wettelijke beschrijving alleen op hoofdlijnen, inhoudelijk samenhang optioneel, afstemming over de uitvoering krijgt weinig prioriteit)
2. Terughoudendheid samenwerkingsverbanden en gemeenten: behoudende keuzes hinderen maatwerk
(o.a. door onduidelijkheid over onderlinge verantwoordelijkheid, onzekerheid over besteding van middelen)
3. 'Afstand' onderwijs – jeugdhulpverlening verkleint mogelijkheden tot schoolnabije aanpak
(o.a. school weet jeugdhulpverlening niet goed te bereiken, onvoldoende focus op onderwijs vanuit jeugdhulpverlening)

Advies: Stel bij samenwerking onderwijs – jeugdhulp een ononderbroken schoolloopbaan centraal

Wet plus budget is niet genoeg.

Daarom: werken én sturen vanuit een gezamenlijke visie – *het waarborgen van ononderbroken schoolloopbaan*

- School speelt grote rol in leven en ontwikkeling van jongeren
- Schoolomgeving biedt rust, structuur, veiligheid en plek om leeftijdgenoten te ontmoeten
- Succesvolle schoolloopbaan biedt beste toekomstperspectieven

Onderwijs moet dan ook zoveel mogelijk doorgang vinden of zo spoedig mogelijk hervat worden.

Aanbeveling: Vergroot toegankelijkheid van jeugdhulp voor het onderwijs*

1. Organiseer structurele jeugdhulpverlening dichtbij de school

- Maak jeugdhulp onderdeel van de ondersteuningsstructuur
- Meer rechtstreeks contact tussen leraar en jeugdhulpverlener
- Stabiele financiële situatie vereist

2. Kom tot verdieping en verbreding van lokaal overleg tussen schoolbesturen en gemeente

- Schoolbestuur als initiator voor verdiepend overleg op lokaal niveau
- Onderwijsinhoudelijke regie bij schoolbesturen en procesregie bij gemeenten
- Betrek vertegenwoordigers uit de praktijk

* Dit is één van de drie aanbevelingen uit het advies Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan

ONDERW | **JS raad**

Nassaulaan 6 – 2514 JS Den Haag

www.onderwijsraad.nl